

Trong tùy bút "Thơ ng nh m i hai" của nhà văn Vũ Bằng xuất bản năm 1971, ông đã nhắc lại cái tết Trung Thu miền Bắc, nơi ông gọi nó là tết thu: Tháng tám là tết Trung Thu, nhà nhà bày cỗ, trên thềm cái đèn kéo quân, đèn quỳ trăm lung linh, "trong khi ng i i n ăn c trông trăng thì trẻ con múa sập lũng tùng xo ng tr c sân g ch trăng chi u sáng nh ban ngày".

Thị trấn Hà Nội, Trung Thu cũng khác hẳn nao lòng trong văn Vũ Bằng: "Tháng tám cũng thấy ng bánh Trung Thu, cũng có đèn nh ng l i nh trăng C Ng và thêm cái t ng b ng nh n nh p Hàng Gai, Hàng Đào, Hàng Mã...".

Hôm nay, sau g n n a th k trôi qua, đến ph tết Trung Thu trên khu ph c v n t ng b ng nh n nh p, đây có thể coi là khu đô thị đón tết Trung Thu s m u t nh t c n c vì đã đ c m c a tr c đó c n a tháng tr i và lúc nào cũng đông nh nêm c i.

Trẻ em háo hức với những đèn lồng Việt.

Trung Thu hôm nay và một thời đi nhớ

Qua tháng bảy trời mát mát, mưa ngâu rải rích, sang tháng tám tiết khí thu trong lành và mát mẻ hơn, phố Hàng Mã, Hàng Lược càng tưng bừng nhộn nhịp, từ 8 giờ sáng cho đến hơn 11 giờ đêm. Và đông nghịt vào lúc một trời tiết nóng, sau khi xong bữa cơm quây quần gia đình, cha mẹ cho trẻ đi chơi Trung Thu ở khu phố cũ.

Suốt một tuần trước ngày rằm tháng tám, các bãi xe trên phố Hàng Gà, Hàng Lược, Hàng Cót, Hàng Đu, đã chật kín, khách phố đi xe trên phố Lãn Ông, Thuộc Bắc và những khu phố lân cận. Vé xe cũng tăng 20.000đ/xe máy, ô tô dao động 70.000-100.000đ/xe vào những giờ cao điểm.

Mấy ngày trước tết Trung Thu, con đường dẫn vào khu chợ trên phố Hàng Mã lúc nào cũng trong tình trạng ùn ứ giao thông. Những chiếc xe nhích từng chút một, khói còi a du mù xe mù mù, tiếng trẻ oi nồng càng thêm nhieu người có con nhỏ muồn đi chơi phố chợ Hàng Mã nên không khí ngột ngạt càng đặc quánh lị. Xung quanh toàn những ông bố, bà mẹ đèo con nhỏ đi chơi.

Khí thân các cháu bé, một tròn xoe, ngơ ngác. Chả dấy 30 mét là đã vào đến khu chợ, vậy mà đường đông đến chợ có khoãng rông đường có thể đi lướt được một ngườ. Ông bố đang đèo con nhỏ, ngán ngẩm quay sang nói với một câu: “Không đi thì không biết”.

Cười cùng cũng bước qua cánh cửa đường lên trên phố Hàng Cót vào khu phố chợ Hàng Mã, xen lẫn với cửa hàng chợ bày bán la liệt là con đường chợ tưng nườ.

Bác Nghĩa bán chợ đèn ông sao, một không lý gì làm vui cho biết: “Đông thế này những tôi vẫn không làm. Đèn ông sao hiện xưa trẻ em đến 10 tuổi, 15 tuổi vẫn còn chơi. Bây giờ đèn ông sao chợ bán được cho những đứa trẻ còn được bế trên tay thích màu sắc thôi, từ 1 đến 3 tuổi. Còn trẻ em trên 3 tuổi không thích đèn ông sao nữa rồi, chúng thích chợ chợ tàu bay, ô tô, chó, ngườ cửa Trung Quốc chơi bợng pin”.

Qu th t, v i không gian r ng dài và vô cùng đa d ng các th lo i đ ch i, xem ra đèn ông sao không còn là s u tiên l a ch n s 1. Năm nay đ ch i truy n th ng cũng nhi u h n, nh ng con tò he xanh đ c a làng ngh truy n th ng Đan Ph ng xinh x n. Nh ng chi c đèn kéo quân đa ch ng lo i v màu s c.

C nh ng chi c tr ng c m và m t n b ng bìa gi y ho c nh a màu s c b t m t. Nh ng xem ra tr l i ch thích đ ch i Trung Qu c r t phong phú v ch ng lo i t b đ hàng, búp bê, xe ô tô, b Lego x p hình, phi thuy n, máy bay, xe tăng và có giá t 100.000 - 300.000 đ ng.

Đông đúc, nh n nh p trong khu ch Trung Thu ph hàng Mã.

Trung Thu nhi u năm nay không ch dành cho thi u niên, nhi đ ng mà ngay c các nam thanh,

n tú t các tr ng trung c p, cao đ ng, đ i h c đ n khu ph c ch i t t Trung Thu cũng r t đ ng. Trong đám đ ng có 4 b n gái đ n t tr ng Đ i h c Công nghi p Hà N i. H mua 4 chi c v ng mi n đ i đ u cài trên tóc.

Linh, m t cô gái trong nhóm k : Đây là l n đ u các em đ n khu ph c xem t t Trung Thu, không th ng không gian đ đây cái gì cũng có, còn c tu n l n a m i đ n r m mà m i ng i t i đây l i đ ng nh th này. q quê Linh và các b n, ngày vui Trung Thu ch đi n ra vào t i hôm r m tháng tám, có múa lân và múa s t ...

Có m t gian hàng khá n i b t c a khu ph đ ch i, vì c gian hàng đ u là đ ch i truy n th ng. Trên treo đèn kéo quân v i nh ng con cá chép màu đ vô cùng sinh đ ng, phía d i là nh ng con gi ng v i màu s c b t m t. Đây là gian hàng c a ngh nhân tò he Đ ng Văn H u. Khi nói v nh ng s n ph m do chính tay mình t o n n, anh vô cùng hào h ng.

Trên bàn đ c chia ra 3 lo i: Con gi ng tò he c a khu ch Đ ng Xuân ngày x a, “con gi ng c a khách” (ng i Tàu và ng i Tây có t tr c năm 1945 và 1954), con gi ng bánh chim cò (là con gi ng làng Xuân La, Phú Xuyên, Hà Tây). Anh k năm 1962, các c trong làng m i c i ti n con gi ng c m trên que. Nh ng con gi ng này đ u có tên là con tò te.

Ngh nhân Đ ng Văn H u b t mí cái tên tò he là do m t bài báo năm 1992 vi t nh m tò te thành tò he (là con gi ng c a ng i H i An) nh ng bài báo l i n i ti ng nên nhi u ng i sau đ y c g i con tò te thành con tò he.

Nh ng con trâu, con l n, con gà, chó, ng a, chim ph ng, mâm ngũ qu ... đ c n n b ng b t g o h c b ng b t n ng màu s c b t m t. Dòng con gi ng c a Đ ng Xuân và “con gi ng c a khách” b th t truy n, dòng Phú Xuyên c cũng g n nh vào quên lãng, đ n năm 2007 m i khôi ph c l i đ c...

Ngh nhân cũng cho bi t khi mà mò h c h i làm con gi ng, anh bi t có b o tàng Quai Branly bên Pháp còn l u gi hình nh, t li u và c con gi ng t năm 1920, còn ghi chú thích: “Con gi ng b t đ ch i Trung Thu c a tr em Hà N i”.

Anh Hùng tâm sự: “Làm sao để a con giêng này với cuc sống là đi u quan trng nh t. B o tàng là không gian ch t, còn đây m i là không gian sng c a nó”. M y cô bé đang l a tu i ch i đ hàng sà đ n nhìn ng m, đ c m mua cho con giêng với giá 20.000 đ ng/con.

B t giác, tôi nh đ n câu chuy n v i nhà nghiên c u văn hóa Hùng Ng c, khi ông nói v ngày đ c bi t, ngày r m tháng tám. “M i đ p t t Trung Thu, ông tôi làm chi c đèn kéo quân l n đ t tr c bàn th t : 3 vòng quân di n tích x a, đ t đĩa đèn đ u l c lên, quân ch y bóng in lên l t gi y ph t ngoài r t linh ho t, sng đ ng, ai cũng ph i khen chi c đèn tinh x o, l lũng.

Riêng anh em tôi, do đ c c g n nhà ông, Trung Thu nào cũng đ c ông đ t lên Hàng Mã mua đ ch i: Chi c tàu th y, cái tráp s n sơn be bé, con tò te xanh đ , chú l n b t đôi m t là hai h t đ đen n m trong cái r xinh xinh đ n b ng l t nhu m ph m màu...”.

Ông b o: “T t Trung Thu ngày đ y m áp, khi trăng lên, đ a tr nào cũng ng c m t lên tr i nhìn vào m t trăng, t ng t ng ra đ các câu chuy n v ch H ng, chú Cu i ng i g c cây đa”.

Trung Thu thi 4.0

Ch Nga sng c chung c Xuân La, Xuân Đ nh k : Ch b n túi b i c ngày, l i m t th i gian chăm b m ch ng đang m nên không có th i gian đi mua đ ch i cho hai đ a con. Cô con gái năm nay 16 tu i, c u con trai 12 tu i.

C u bé C ng, con trai c a ch , b o: “Đ m đ m t công, con vào iPad, lên m ng internet vào siêu th đ ch i Trung Thu, cái gì cũng có không c n ph i đi đâu. Ch c n n nút đ t hàng là trong vòng ch a đ y 24h sau đã có ng i ship hàng đ n t n nhà”.

